

הוא על ידי שליח, שנאמר ביד מלאכיך חרפה, אדני, ותאמר ברב רכבי אני עלייתך מרים [הריטם] (מלכת כ"ע), כיון וכותיב, אני קרתי ושתתי מים זרים, ואחריב" בכר בעמי כל יארי מצור (פס פסוק כ"ז). הקדוש ברוך הוא נפרע ממנה על ידי שליח, שנאמר ויצא מלאך י"ז במתנה אשר וגוי (פס פסוק י"ט).

הא למדת, שגַּפְרָעִין מִן הָאָדָם מִדָּה:
בנגד מידה:

פרק שלישי

פרק ד

יש לך עברות אחרות שבverbos נפריעין מן האדם בדברים ידועים, והיו למדין אותם מסמכתאDKR. בדגרסן (התם) כנסיה סנה דיק נמה מלוקון ר' לע"ט, תניא, רבי נתן אומר, בעז נדרים, אשתו של אדם מתה, שנאמר אם אין לך לשלים, למה יקח משכבה מתחתיך (מעיל כ"ב, כ"ז). רבי אומר, בעז נדרים, בנימ מותים בשם קטנים, שנאמר אל תתן את פיך להחטיא אתبشرה, ועל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא, למה יקצת האללים על קולך, וחבל את מעשה ידיו (קامل ס, ס). ואלו הן מעשה ידיו

נפש יהודה

וירמסו אותן. בדבר שספר בו נידון, שלא אכל ממנה, ונורם ברגלי הבאים לקנות: פרעה שחדר בעצמו. הוא עצמו ועל ידי שליח, לא היה ביוזי כל כך, ולכן הקדוש ברוך הוא כמו כן נפרע ממנה בעצמו, ולא נתבישי כל כך, דאיינו דומה מהביש מוגדול למתרבש מן הקנות: על ידי שליח. הדינו ביוזי יותר, אף הקדוש ברוך הוא נפרע ממנה על ידי שליח, נתבישי יותר:

ד בדברים ידועים. עונשים ידועים: לשלים. עלות והקרשות שתיזורו: משכבה. אשთה: אל תתן את פיך. בנדוד: להחטיא את בשරך. לחיב את בנך: לפני המלאך. גורר של הקדש:פני שגגה היא. בשוגג קפצתי לנדור, ולא אשלם: על קולך.

(מלכים כ' ז, ה). ובתיב, וייען השליש אשר למלך נשען על ידו את איש האללים ויאמר, הנה י" עשה ארבות בשמי, והוא הינה (הרבך הינה). ויאמר הגביה ראה בעיניה, וממשם לא תאכלן (פס פסוק ז). וכותיב, ויהי לו בן, וירמסו אותו זהעם בשער וימתה (פס פסוק כ'). וدلמא קללה אלישע גרמיה ליה, אמר רב יהודה אמר רב, קללה חכם, אפילו בחנים היא באה. אם בן, לכטוב קרא וירמסוهو וימות. מיי בשער, על עסקי שער. וגרסן (התם) (גמיסה כת), רבי נהזראי אומר, כל המביש את חברו, לשוף הוא מתרבש. ולא עוד, אלא שמלאכי השרת הוחקינו אותן, ומראיו קלונו לכל בא עולם.

יש לך אחרת, שם עשה על ידי עצמו, נפרע הקדוש ברוך הוא ממנה בעצמו. בדגרסן (התם) (גמיסת כת), סנאlein ר' לע"ט, תניא, רבי יהושע בן קרחא אומר, פרעה שחדר בעצמו, שנאמר ויאמר מי י" אשר אשמע בעכלו פמותה כ', לפיכך נפרע ממנה הקדוש ברוך הוא בעצמו, שנאמר וינער י" את מצרים בתוך הים (פס י"ל, כ"ז). ואומר, דרכת בים סוסיך וגוי (מקוק ג, ט"ז). סנחריב שחדר על ידי שליח, נפרע ממנה הקדוש ברוך

ימ"מ, כ). וכתיב בתיריה, **למען ירבו** ימיכם וימי בנייכם (פס סcock כ"ה). אלא **למאן** דאמר בעון ציצית, מיי טעמא. אמר רב כתנא ואוי תימא שילא מארוי, מאוי קראה, דכתיב גם בכונפיך נמצאו דם נפשות אביגונים נקיים, לא במחתרת מצאותם כי על כל אלה (וימ"ס כ, י"ג). רב נחמן נבר יצחקו אמר, למאן דאמר בעון מזווה, נפי מהכא, במחתרת, שעשוفتحים במחתרת.

ואמרנן עלה, תניא, רב נחמייה אומר, בעון שנאת חנס (פירוש, שלא ראה בו דבר עבריה שהוא מוטר לשנאו, ושונאו), **מְרִיבָה רֹבָה** בתרוץ ביתו של-אדם, ואשתו מפלת נפלים, ובניו ובנותיו מותים בשחם קטנים. רב אלעזר בן יודה אומר, בעון חלה, אין ברכה בפניהם (פירוש, באוצרות י"ז ושמן), ומארה **מִשְׁתְּלַחֵת** בשערם, וזרעים ואחרים אוכלים אותם, שנאמר אף אני עשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה (ויקל"כ, ע"ג). אל תקרי בהלה, אלא בחלה. וכתיב, **וּרְעַתֶּם לְרִיק וּרְעַכֶּם**, ונאכלחו

ח ק יעקב

ד על עסקי שוא. שיקרו בנדריהם, דדמי לשבועה: ורבי בעון נדרים קא אמר. בברייתא קמייתא. ומени, ההיא קמייתא, בתר וך אתאמר: **בְּמַפְּנָס**. באוצרות י"ז ושמן. ומתוך [כך באה] מארה (בשערם), שמוכרין בירוק:

למען ירבו ימיכם וימי בנייכם (דברים י"א, כ"א) נדרש לפניו, קאי אקרא דלקמיה (שם פסק ב) דמשתעי במזווה: **וְלֹא לִפְנֵי פְּנֵי**, ולבדותם אתה את בנוים (שם פסק י"ט): **וְלֹא לִפְנֵי פְּנֵי**. ולבסוף בעון ביטול תורה קאמו: **גַם בְּכֻנְפֵיכָה**. בשביל כנפיך שבittel מצותם, נמצאו עליך חבות דם נפשות אביגונים נקיים, בנים קטנים שלא חטאו: במחתרת. שאין לה פצימין. והכי קאמו קרא, לא במחתרת פתחין מטלת מנה, דהיינו קרא בתר לשוא הכתיה את בנייכם כתיב: **מְרִיבָה רֹבָה**. מידיה נגד מידה: מידיה נגד מידה; **וּבְנֵנוּ וּבְנֹתְרֵנוּ מַותִּים**. אהבתו ניטלת מנה, הינו נמי במידה: **וְהַפְּקָדֵת**. כמו ולא נפקד ממנה איש (במדבר ל"א, ט').-Amutz את מה שעלייכם שכנסתם כבר: **בְּהַלָּה**. בעון חלה:

של-אדם, הוי אומר, **בְּנֵנוּ וּבְנֹתְרֵנוּ**. תננו רבי בעון נדרים, בנים מותים, דברי הפשיא אמר, בעון ביטול תורה. בשלמא **לְמַאֲן** דאמר בעון נדרים, בדאמרן. אלא **לְמַאֲן** דאמר בעון ביטול תורה, מאוי קראה, דכתיב לשוא **בְּנֵיכֶם** היפיתי את **בְּנֵיכֶם**, מוסר לא לךחו ווימ"ס כ, ט. רב נחמן בר יצחק אמר, מאן דאמר בעון נדרים, נמי מהכא, לשוא, על עסקך שוא. מבדי רבי יהודה הנסי, הינו רבי, ורבי בעון נדרים קא אמר. לבתר דשמעה מרבי אלעזר בן של-רבבי שמעון בן יוחאי. פלייגי בה רב הי חיא בר אבא ורבי יוסי. חד אמר בעון מזווה, וחדר אמר בעון ביטול תורה. מאן דאמר בעון מזווה, קא סבר, מקרה נדרש לפניו ולא לפני פניו. ולמאן דאמר בעון ביטול תורה, מקרה נדרש לפניו ולפני פניו. פלייגי בה רב הי מאיר ורבי יהודה. חד אמר בעון מזווה, וחדר אמר בעון ציצית. בשלמא **לְמַאֲן** דאמר בעון מזווה, דכתיב וכתבתם על מזווהות ביתה (לכית) **לְהַלֵּם** **וּוּרְשֵׁי** **וְבְתִּבְתְּחַבְּתֶם** על מזווהות ביתה (לכית) **וְרַעַם**

נפש יהודה

שביל קול נדרין: **לְשֹׁא הַכְּבִיטִי**. בתרミיה, וכי בחונם הכתים, איינו אלא בשwil המוסר, הינו התורה: לא לךחו. לא למדוו, לשון לךח (משל א, ח): **לְבָתֵּר דְּשִׁמְעָה מִרְבֵּי** אלעזר אמר בעון ביטול תורה. ובתר דשמעו מרבי אלעזר. מתחילה אמר בעון ביטול תורה. ובתר דשמעו מרבי אלעזר שמען מרבי שמעון אבוחה דודחה דרכו, בעון נדרים,

(ט) מאוי קראה. או מאוי: ^a (ט) בפניכם. יג בפניכם:

האמירות לאדנייהם הביאה ונשחה (עמוס א'יב'המ ל, ה.) (פירוש), מדבר על ראשית ישראל המתומים אותו. אמר רבא, **בגון בני נשוי לבני מחותא**, **דאכלן ולא עבדן**. וכתיב, **הכיתה אתכם** אותם בשדרפון ובירקון, הרבות גנותיכם גנותיכם וברמייכם ותאניכם וויתיכם יאכל הגזם, וברמייכם ולא שבתם עד נאים יי' (פסוק ט'). וכתיב, **ויתיכם יותר הגזם אכל הארץ** וגוי (ויל' ח', ל'). שבו כתיב, (פירוש), בתחילת ישעה על מותה ישראל, **ויגוז על ימין ורעות, ויאכל על שמואל ולא שבעה, איש בשר זרע יאכלו** (פסחים ע, י''). **אל תקורי זרע, אל לא זרע**.

בעון עיפוי הדין (פירש הקונטריס, שמאדרים את מהם הדין מלדונו, ולא לשם שמיים, אלא לאחר שהובורר להם הדין משחין אותו), **ועותה הדין** (פירוש, שמעוותין אותו ומיידין), **[וקלקל הדין]** (שהלא היו מתוינו בדיין לעין בו כל צרכו, ומתקלקל מלאילו), **ובעון בטול תורה, חרב ובזה רובה, ודבר בא, ובצורת, ובני אדם אוכלים ואינם שבעים, ואוכלים לחם בפסקל, דכתיב והבאתי עלייכם חרב נקמת עליהם נקם ברית וכו' ושלחתך דבר בתוככם, בתוכם וגנתם ביד אייב] (ויקלה כ"א, כ"ט), **ואין ברית ונתנו אלא תורה, שנאמר אם לא בריתי יומם ולילה, [חקوت שמים וארץ לא שמתי]** (וילמ"ג, כ"ט). וכתיב **בשברי לכם מטה لكم** (ויקלה כ"א, כ"ו), **ובתיב יען וביען****

נפש יהודה

שם נערצים. ומתוך שאין גשמיים, היוקר הוה: **ויהשך אבד**. שכ רוחות: **דאכלן ולא עבדן**. ונמצאות שגולות את בעליין. ועוד, שמתוך שמלמדות במאכל ובמשתה, גורמות לבעליהם לנולו: וכתיב. בהאי פרישה בנבואה עמוס, הכתיה אתכם בשדרפון, וספוא דקא רכמיכם ותאניכם וויתיכם יאכל הגזם. וכתיב ביואל יתר הגזם, דמשמעו שהגזם אינו אלא תחילה מכנה, ואחריה באים ארבה וחסיל. אלמא גובי עולה בעון גול. וכיון דמיינ' גובי עולים, רעב הוה. כתיב בישעה ייגוז על ימין וגוי, וספוא דקרא איש בשור זרע יאכלו: **חרב נקמת**. ועל ידי חרב, דהיינו משלחת גירוי המלחמה, הביאו באהה. וכתיב ושלחתך דבר בתוככם (ויקרא כ"א, כ"ה), הרי דבר. וכתיב שם, **שבורי לכם מטה لكم, הרי בזורת**. וכתיב בסוף כל הקללות, **יען וביען** במשפט מסען, הרי עניין ועתה וקלקל בכלל:

איביכם). ואם נותניין, מתברכין, **שנאמר וראשית עיריותיכם תנתנו לפה**, להניח ברכה אל ביתך (ויקלה מ"ה, ט.). **בעון בטול תרומות ומעשרות,** **שמים נערצים מלהוריד טלה** ומטר, **והיקר הוה, והשכְר אבד, ובני אדם רצים אחר הפרנסה ואין מגיעין,** **שנאמר ציה גם חם יגלו** (מימי שלג שאול חטאונו) (ויקלה כ"ג, י"ט) (zie, פירש הקונטריס, לשון ציידי, בדברים שצייתו אתכם בשעת החום, היינו תרומות ומעשרות). **תנא דבי רבי ישמעאל,** **בשביל הדברים שציתו אתכם בימות החמה ולא עשיתם, גזולו מכם מימי שלג בימים הגשמיים.** ואם נותניין, **שנאמר הביאו את כל המעשר אל בית האוצר, ויהי טרף בביתי, ובחווני נא בזאת, אמר יי' צבאות, אם לא אפתח לכם את ארבות השמיים, והריקתי לכם ברכה עד בלדי די** (מנאכ' ג, י). מיי עד בלדי די, אמר רב, עד **שיבלו שפותיכם מלומר די.**

בעון גזלי, הגזבי (מיין ארבה. המריל) **עליה,** **והרעב הוה, ובני אדם אוכלים בשר בנייהם ובנותיהם, שנאמר שמעי הדבר הזה פרות הבשן אשר בהר שמרון,** **העשקות דלים, הרצאות אביזנים,**

אתם בה, כי הרים הוא יתגניף את הארץ גנו, ולא תטמא את הארץ (וינו) אשר אני שכון בתוכה (מלבד ל'א, לג – ל'). אם אתם מטפחים אין אותה, אין אני שכון בתוכה. בעז עבדה זרה, וגלי עריות, והשemptת שמשין ווילים, גלות בא לעילם, ומגלים אוטם ממוקם, ובאי אחרים יושבים במקומם. שנאמר בגלי עריות, כי את כל התועבת האל העשו אנשי הארץ אשר לפניכם וגויי ית' – כ"ח). תקיא הארץ אתכם וגויי (יקלו ית', כ"ז – כ"ח). ובעבדה זרה בתיב, נתתי את פגיריכם על פגרי גלויליכם, געללה (נפשי אתכם) כס כ"א, ה). ובהשemptת שמשין ווילין בתיב, או תרצה הארץ את שבתתיה וגוי, ואתם בארץ איביכם (פס פסוק ל'). בעז נבלות הפה, עדות רבות ורעות וגירות קשות מתחרשות, ובחורי שנאי ישראל מותים, ויתומים ואלמנות צעקים ואני גענין, שנאמר על בן על בחורי לא ישמה ארני, ואת יתמי ואת אלמנתי לא יرحم, כי כל חנף ומרעה, וכל פה דבר נבלה, בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו גטויה (קעה ע/ ע"). מי ו עוד ידו גטויה. אמר רב חנן אמר רבא, הפל יודען בלה למה

חק יעקב

אלא באלה. ויש במשמעותו בין שוא בין שקר. וכתיב בשבועת שקר וחילול, וכשבתו וחייב השם כתיב חילול, גומרנו משבועה: אין אני שכון. הרבן היבת במשמעותו, שכן משכני בתוכם, שאחריבתו: כי את כל התועבת. בפרש רירות כתיב: נתתי את פגיריכם על פגרי גלויליכם. דהיינו עבדה זרה. וכתיב בתריה ואתכם אורה בגנים. וכתיב ושmeno עליה איביכם היושבים בה: לא ישמת. הרי צער וגורות: ואת יתמי ואת אלמנתי לא יرحم. הרמן יצילנו מכל זה, ויגאלנו במרה בימינו נבלה: הפל יודען בלה למה וכו'. ולא הווצר (לאדם) לפרש למה נכסה. הרמן יצילנו מכל זה, ויגאלנו במרה בימינו:

במישפט מאסו (פס פסוק מג) (פירש הקונטריס, עינוי ועיות וקלקל בכלל). בעז שבועת שוא (פירש הקונטריס, לשון הבל, המשפה את הידוע, וכן על האיש שהוא איש), ושבועת שקר (שאן בראותו ניכרת ומאמן שקר לבירות), וחלול השם (פירוש, אדם גדול שבני משם במצוות, ונמצא השם מתחלל, ונעשה בדברו חולין), וחלול שבת, חייה רעה רובה, ובכמה פוגדים משתוממים, שנאמר ואם באלה לא גוליהם תוסרו לי (פס פסוק כ"ג). אל תקריב באלה, אותם אלא באה. וכתיב, והשלחת בכם בהם את חיית השדה ושבלה אתם, בהם והכריתה את בהמתכם והמעיטה אתכם, אותם ונשמו דרביכם (פס פסוק כ"ט). ובתיב דרכיהם והם שבועת שקר, ולא תשבע בשמי איביהם לשקר וחללה (פס י"ע, י"ט). ובחלול השם בתיב, ולא תחללו את שם קדשי (פס כ"ב, י"ט). ובחלול שבת בתיב, מחלליה מות ימות (פסום ל'ה, י"ל), וילפנן חלול חילול משבועת שקר.

בעז שבicut דמים, בית המקדש חרב, ושכינה מסתלקת מישראל, שנאמר ולא תחניפו את הארץ ואשר

נפש יהודה

והדרכים משתוממים. מאין עובר: ועוד ידו גטויה. לשון וזה, כל שנוטיו של אדם שון שבעם שנה, יד הדין נתניה עלי לבטל וכיותי בעזון זה: נכל יוּקָעֵן. ולא חציך לאדם לפרש למה נכסה. והמנבל פיו בכך, אפילו נחתם וכו':

גלויליכם. דהיינו עבדה זרה. וכתיב בתריה ואתכם אורה בגנים. הרי צער וגורות: ואת יתמי ואת אלמנתי לא יرحم. הרמן יצילנו מכל זה, ויגאלנו במרה בימינו נבלה: הפל יודען בלה למה וכו'. ולא הווצר (לאדם) לפרש למה נכסה. הרמן יצילנו מכל זה, ויגאלנו במרה בימינו:

פקק ס' מקומות ח' ט'), שבעה מניינִי פרענויות באיתן לעולם, על שבעה אוגפי עברות. מוקצתם מעשרין ומוקצתם שאינן מעשרין, רעב של-בצורת בא, מוקצתם רעבי ומקצתם שביעין. נאמרו שלא לא לעשרה, רעב של-מהוימה ושל-בצורת בא. שלא לטל חלה, רעב של-כליה בא. דבר בא לעולם, על מיתות האמורות בתורה שלא נמסרו לבית דין, ועל פרות שביעית. חרב באה לעולם, על עינוי הדין ועל עותות הדין, ועל המורים בתורה שלא בחהלה. חייה ורעה באה לעולם, על שבועת שוא ועל חילול השם. גלות בא לעולם, על עובדי עבודת זרה, ועל גלו依 עריות, ועל שפיכות דמים, ועל שמטת הארץ.

ועוד אדרסן [התרטט] כפליק כמה מליקין, סכתך לך ע"ה, תננו רבנן, על שלוש עברות נשים מתות يولדות. רבי אליעזר אומר, נשים מתות يولדות*. רבי אחא אומר, בעז שמכבשות צואת בניין בשבת. ויש אומרים, על שקורין לארון הכהן דש ארנא (פירוש, בר הוי קורין מגילות שלחה). **תניא,**

נפש יהודה

שוחחה עמקה. גיהם עמויקה מוכנת לפני זורות, למי שפיו דבר ודרה, נובל מה: **זום ה' יפל שם.** עם של הקדוש ברוך הוא שורה שם אצל פי זורות. היושב אצל וושען, קורי ועמו של הקדוש ברוך הוא: **הממרק עצמוני.** מפנה לבו לך, מריך עצמו משאר עסקים להתחסן בעברות: **תמרוק ברע.** הממרק ברע: **הדרקן.** חוליה הוא:

ה רעב של-בצורת בא. הגשים מועטים, ומתוך כך השער מתיקר, ומוקצתם רעבים ומוקצתם שביעים: רעב של-מהוימה. מפני הגיוסת אין יכולן לאסוף התבואה: רעב של-כליה. השם כברול והארץ כנחותה: שלא נמסרו לבית דין עשו בהם דין תורה: ועל פרות שביעית. שעשים בון חורה, ואין נהגין בהם קדושת שביעית: ועל שלוש עברות. חלה, נידה, הדלקה: يولדות. בשעת לדקה: يولדות. הלדות מתונות על עון שמכבשות וכו':

נכנסה לחפה, אלא כל המנבל את פיו ומוציא דבר נבלה מפיו, אפילו חותמי עלייו גור דין של-שבעים שנה לטובה, הופכין עליו לרעה. אמר רב חסדא, כל המנבל את פיו, מעמיקים לו גיהנם, שנאמר שוחה עמקה פי זרות (מל"כ, י'). רב נחמן בר יצחק אמר, אף שומע ושותק, שנאמר ועוס ייפל שם. אמר רבי אושעיא, כל המפרק עצמו לדבר עברה, חברות ופעעים יוצאים בו, (שנאמר) חברות פצע תמרוק ברע ס' ו'. ולא עוד, אלא שנחן בהדרקן, שנאמר ומפות תדרי בטן, ואמר רב נחמן בר יצחק, סימן לעברה, הדרקן, על פון, יש לו לאדם למאס ברע, ולבחור בטזוב:

פרק רביעי

פרק ה

יש נשים אחרים שבאים על עברות ידוונות, כמו שאמר רבותינו, ולא هي למدين אותן מאסמכתא ודקרא. **בדגרסן** [התרטט] כמסכת לכות פיק נעלם מלכונה,

חק יעקב

ה על שקורין לארון הכהן ארנא. לא ארון שעשה בכלל אמר, Dempster לא היו מוכירות ארון שהיה לפני כמה שנים, שנגנו בבית ראשון, אלא לארון שבבית הכנסת. אף על גב דבר כל דוכתא קריליה תיבת, כדתנן העובר לפני התיבה (ברכות פ"ה ט' ז), אומר ר' יי', אשכחן גמי דקריליה ארן, כדי אמרין תשעה וארון מצטרפים (תוספות):

השער מתיקר, ומוקצתם רעבים ומוקצתם שביעים: רעב של-מהוימה. מפני הגיוסת אין יכולן לאסוף התבואה: רעב של-כליה. השם כברול והארץ כנחותה: שלא נמסרו לבית דין עשו בהם דין תורה: ועל פרות שביעית. שעשים בון חורה, ואין נהגין בהם קדושת שביעית: ועל שלוש עברות. חלה, נידה, הדלקה: يولדות. בשעת לדקה: يولדות. הלדות מתונות על עון שמכבשות וכו':